

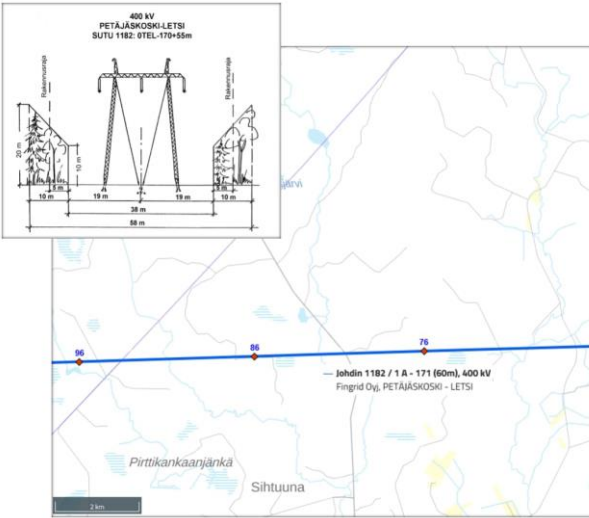
**Vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettuihin
lausuntoihin ja mielipiteisiin**

OAS nähtävillä lausuntoja ja mielipiteistä varten 14.3 -11.4.2022

Sisällysluettelo

1	L01 Fingrid.....	2
2	L02 Tervolan kunnanhallitus.....	3
3	L03 Meri-Lapin ympäristöpalvelut.....	3
4	L04 Tornionlaakson museo.....	3
5	L05 Paliskuntain yhdistys.....	3
6	L06 Traficom	4
7	L07 Ilmatieteen laitos	4
8	L08 Ylitornion kunnanhallitus.....	4
9	M01 Pro Lounais-Lapin kansallispuisto ry.....	5
10	M02 Henri Kvist	7

Lausunnot

Lausunnon esittäjä	Sisältö	OAS:in muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
1 L01 Fingrid	<p>Tuulivoima-alueella on Fingridin 400 kV voimajohtoa Petäjäsoski – Letsi. Sitä varten on lunastettu käyttöoikeuden supistus noin 58 metriä leveälle johtoalueelle, joka muodostuu noin 38 metriä leveästä johtoauekasta ja 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä (poikkileikkaus kuvassa 1). Rakennusrajoitusta merkitsevä rakennusraja ulottuu molemmin puolin 24 metrin päähän voimajohdon keskilinjasta. Fingridillä on pitkän aikavälin tavoitteena päivittää rakennusrajat siten, että rakennusrajoitus koskee koko johtoaluetta. Kaavoituksessa on kuitenkin suositeltavaa, että voimajohtoa varten varattuna alueen osana käytetään johtoalueen kokonaisleveyttä 58 metriä eikä tälle alueelle osoiteta rakennusaloja. Näin varmistetaan, että sähköturvallisuuden näkökulmasta, että rakennelmien, rakennusten ja voimajohdon väliin jää riittävä etäisyys. Fingrid Oyj:n kanta on, että tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden (maksimikorkeus = napakorkeus + lavan pituus) määrittämän etäisyyden päähän johtoalueen ulkoreunasta mitattuna. Pyydämme huolehtimaan tästä etäisyydestä kaavan laadinnassa sekä rakentamisessa.</p> <p>Tuulivoima-alueen läheisyydessä on vireillä lukuisia tuulivoimahankkeita. Niiden sähköverkkoon liittäminen saattaa vaikuttaa myös yksittäisten tuulivoimapuistojen liityntäratkaisuun. Fingrid laatii sähkönsiirtoverkkojen kehitystarpeet ja periaatteelliset ratkaisut yhtenä kokonaisuutena yhteistyössä voimantuotantoa suunnittelevien tahojen ja verkkoyhtiöiden kanssa. Liityntäpisteenä on mahdollisesti Fingridin Petäjäsosken tai Viitajärven sähköasema, kuten Fingrid on tuonut esille (ennakkoneuvottelua varten annettu ennakkolausunto 26.5.2021). Suosittelemme, että</p>	<p>Palautteen johdosta OAS-aineistoa ei ole tarpeen muuttaa tai täydentää.</p> <p>Luonnosvaiheen kaavasuunnittelussa otetaan suojaetäisyydet huomioon ja muutetaan voimaloiden sijainteja.</p>

Lausunnon esittäjä	Sisältö	OAS:in muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	<p>Viitajärvi otetaan mukaan liittymispisteenä YVA-menettelyyn liittymän toteutumismahdollisuuksien lisäämiseksi, koska 400 kV voimajohto vaatii lähtökohtaisesti YVA-menettelyä. Fingrid ja hankkeesta vastaava tarkentavat suunnitelmaa tuulivoima-alueen liittymästä hankkeen edetessä.</p> <p>Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.</p> <p>Pyydämme lähettämään meille tietoa hankkeen etenemisestä.</p>	
2 L02 Tervolan kunnanhallitus	Tervolan kunnalla ei ole huomautettavaa laadittuun osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.	Merkitään tiedoksi. Palautteen johdosta OAS-aineistoa ei ole tarpeen muuttaa tai täydentää.
3 L03 Meri-Lapin ympäristöpalvelut	Meri-Lapin ympäristöpalveluilla ei ole lausuttavaa Valkiavaaran tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.	Merkitään tiedoksi. Palautteen johdosta OAS-aineistoa ei ole tarpeen muuttaa tai täydentää.
4 L04 Tornionlaakson museo	<p>Selvitysten toteutusaikataulua ja ajankohtaa ei ole tuotu esiin. Arkeologinen kulttuuriperintö on huomioitu riittävästi selvityksessä muinaisjäännöskohteiden osalta niin, että hankealueella on teetetty kesäkauden 2021 aikana arkeologinen inventointi.</p> <p>Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan suunnitelmassa esitetty ja toteutettu arkeologinen inventointi on riittävä kaavoitettavan tuulivoimala-alueen osalta. Tornionlaakson museolla ei ole huomautettavaa osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p>	Palautteen johdosta OAS-aineistoa ei ole tarpeen muuttaa tai täydentää. Selvitysten tarkempi kuvaus esitetään kaavaselostuksessa.
5 L05 Paliskuntain yhdistys	<p>Poronhoito on otettu huomioon OAS:ssa. Palojärven paliskunta ja Paliskuntain yhdistys on merkitty kaavan osallisiksi. Kaavassa aiotaan selvittää sen vaikutukset niin laajasti kuin niitä arvioidaan olevan. Poronhoitoon kohdistuvista vaikutuksista tehdään erillinen selvitys. Alue sijoittuu lähelle Lohijärven paliskunnan rajaa ja myös Lohijärven poroja laiduntaa hankealueella ja sen läheisyydessä. Lohijärven paliskunta on syytä lisätä kaavan osallisiin.</p> <p>Palojärven paliskunnan kanssa on käyty hankkeesta poronhoitolain 53 §:n kaltaiset neuvottelut. Seuraava neuvottelu aiotaan järjestää poronhoitolain 53 §:n mukaisena neuvotteluna YVA:n selostusvaiheessa. Tarvittaessa neuvotteluita on jatkettava osayleiskaavan edetessä. Osayleiskaavan aikana voidaan neuvotella paliskunnan kanssa esimerkiksi hankkeen voimaloiden sijoittamisesta ja poronhoidon toiminnan, kuten erotusaitapaikan turvaamisesta. Paliskunnan kanssa järjestettävät neuvottelut on syytä kirjata osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>	<p>Lisätään Lohijärven paliskunta kaavan OAS:iin osallisiin.</p> <p>Kaavoituksen kanssa rinnan tehtävän YVA-menettelyn yhteydessä järjestetään poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu ja työpaja paliskuntien kanssa. Lisätään tämä tieto OAS:iin.</p>

Lausunnon esittäjä	Sisältö	OAS:in muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Paliskuntain yhdistyksellä ei ole muuta huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.	
6 L06 Traficom	<p>Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. Tuulivoimaloiden on monissa tapauksissa todettu vaikuttaneen TV-vastaanoton laatuun maanpäällisissä TV-lähetysverkoissa. Tuulivoimaloilla on vaikutuksia myös matkaviestinverkkojen kentänvoimakkuuteen ja signaaliin laatuun. Tutkajärjestelmä vaatii toimiakseen riittävää etäisyyttä tuulivoimaloihin. Radiolinkin toiminta taas edellyttää täysin esteetöntä aluetta lähettimen ja vastaanottimen välillä.</p> <p>Sähköisen viestinnän palvelut ovat riippuvaisia radiojärjestelmistä. Siksi on tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestinpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi. Pienilläkin muutoksilla tuulivoimaloiden sijoittelussa voi olla ratkaiseva merkitys alueen radiojärjestelmien toimintaan. Jo olemassa olevia TV- ja radiolähetysasemia ja raskaita, 200-300 metrin korkuisia mastoja ei voida siirtää. Siksi eri osapuolten tulisi tehdä yhteistyötä jo tuulivoimaloiden suunnitteluvaiheessa ja pyrkiä valitsemaan tuulivoimaloiden sijainti niin, ettei häiriöitä radiojärjestelmille aiheudu tai että ne ovat poistettavissa.</p> <p>On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla. Riittävänä koordinoitietäisyytenä on pidetty noin 30 kilometriä. Radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.</p>	Merkitään tiedoksi. Palautteen johdosta OAS-aineistoa ei ole tarpeen muuttaa tai täydentää.
7 L07 Ilmatieteen laitos	Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Valkiavaaran tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.	Merkitään tiedoksi. Palautteen johdosta OAS-aineistoa ei ole tarpeen muuttaa tai täydentää.
8 L08 Ylitornion kunnanhallitus	Ylitornion kunnalla ei ole huomautettavaa asiasta.	Merkitään tiedoksi. Palautteen johdosta OAS-aineistoa ei ole tarpeen muuttaa tai täydentää.

Mielipiteet

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	OAS:in muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
<p>9 M01 Pro Lounais-Lapin kansallispuisto ry</p>	<p>Pro Lounais-Lapin kansallispuisto ry:n tarkoituksena on edistää matkailun retkeilyn poronhoidon ja luonnonsuojelun tavoitteita Rovaniemen Yliornion, Tervolan ja Tornien kuntien alueella. Yhdistyksemme on myös jättänyt Ympäristöministeriölle aloitteen Lounais-Lapin kansallispuiston perustamiseksi edellä mainittujen kuntien aineelle. Kansallispuisto ulottuisi Valkiavaaran lähistölle, koska se kattaisi mm. nykyisen Kilsiaapa-Ristivuoman soidensuojelualueen Tervolan Kätkävaarassa.</p> <p>Yhdistyksemme vastustaa Valkiavaaran tuulivoimala-alueen suunnittelua ja toteuttamista. Suunnittelussa ja YVA-selvityksessä on ainakin huomioitava seuraavia seikkoja.</p> <p>1. Alueen läheisyydessä harjoitetaan luontomatkailua. Erämainen ympäristö vaaramaisemat, lammet, purot ja koskematon luonto muodostavat ainutlaatuisen kokonaisuuden, joka on lajissaan viimeinen erämaa Lounaisapin alueella. Luontomatkailun matkailutulo Tervolassa, Rovaniemellä ja muissa alueen kunnissa on kymmeniä miljoonia euroja vuositasolla ja välillisten vaikutusten kautta satoja miljoonia euroja vuodessa.</p> <p>Alueella tehtävistä retkistä suosituimpia ja merkittävimpiä ovat erilaiset eläinten ja lintujen tarkkailuun perustuvat retket kuten hirvien katselusafarit. Hirvisafari on ollut Rovaniemen matkailun eniten myyty kesäohjelma parin vuosikymmenen ajan. Se toteutetaan yksinomaan Valkiavaaran hankkeen läheisyydessä Kätkävaarassa ja Varejoella. Se on ainoa alue, missä hirvitiheys on ollut riittävän suuri retken toteuttamiselle. Retkellä valokuvistaan hirviä kesäöinä autoista käsin.</p> <p>Valkiavaaran läheisyyteen sijoittuu myös Rovaniemen ja Kemi-Tornio alueen yksi tärkeimmistä pimeämatkailualueista. Pimeämatkailualueet ovat välttämättömiä revontulimatkaillulle, joka on valokuvausmatkailua; Valkiavaaran- Kätkävaaran alue on Lounais-Lapin paras pimeämatkailualue. Se on riittävän lähellä kaupunkeja, lentokenttiä, hotelleja ja kuitenkin riittävän kaukana kaikesta valosaasteesta.</p> <p>Kätkävaarassa on Rovaniemen ja Kemi-Tornion matkailulle tärkein yksittäinen revontulimatkaillun käyntikohde, Kätkävaara, sekä revontuliteemainen luontohotelli. Kätkävaarasta voi nähdä pohjoisen horisontin kokonaan ilman valosaastetta, mikä on ainutlaatuinen etu revontulimatkaillussa Kätkävaara on kuitenkin helppo saavuttaa hyvien tieyhteyksien takia sekä Rovaniemeltä, Kemistä että Tornionista. Etenkin Rovaniemi ja Kemi ovat erittäin tunnettuja matkailukeskittymiä koko Suomen mittakaavassa ja Kätkävaaran revontulimatkaillu on oleellinen osa näiden kohteiden vetovoimaisuutta.</p>	<p>Vaikutukset elinkeinoihin, maisemaan, luontoarvoihin ja virkistyskäyttöön arvioidaan ja esitetään kaava- ja YVA-selostuksessa. Vaikutusten arviointiin liittyvä palaute kohdistuu ensisijaisesti YVA-menettelyyn. YVA-menettelyyn kohdistuva palaute tulee huomioitavaksi yhteysviranomaisen YVA-ohjelmasta antamassa lausunnossa ja myöhemmin YVA-selostusvaiheen perustellussa päätelmässä.</p>

Sitowise Oy, Timo Huhtinen

15.8.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	OAS:in muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	<p>Valkiavaara sijoittuu Kätkävaarasta länteen, muutaman kilometrin etäisyydelle. Tuulivoimala-alueen valot. pilaisivat Lounais-Lapin tärkeimmän revontulimatkoiteen. Kohteessa on vierailut parhaina yksittäisinä iltoina useita satoja matkailijoita ja Kätkävaaran revontulimatkoiteen ympärille on rakentunut noin 10 työpaikkaa. Kerrannaisvaikutuksineen tuulivoimarakentaminen alueella uhkaa useita kymmeniä luontomatkoiteen. työpaikkoja. Lapland Welcome Oy:n revontuliretki Kätkävaaraan on valittu maailman kolmanneksi parhaaksi valokuvausretkeksi vuonna 2019.</p> <p>Kätkävaara kuuluu v. 2005 vahvistetussa Länsi-Lapin maakuntakaavassa. Törmävaaran-Kätkävaaran matkoiteen vetovoima-alueeseen. Tällä alueella on merkittävää luontomatkoiteen toimintaa ja se on otettava huomioon kaikessa toiminnassa lähiseudulla. Kätkävaaran-Pisavaaran alueella toimivia yrityksiä ovat esimerkiksi Lapland Welcome. Oy, Nordic Unique Travels., Lapin Elämysomat, Hotelli Kätkävaara, Camping Wild Lapland Kätkävaara, Haapalan maatilamajoitus Arctic Emotions ja Arctic Circle Snowmobile Park. Yritysten toimintaa on kehitetty siltä pohjalta, että se on kaavoitettu matkoiteen vetovoima-alueeksi. Lapin Elämysomat on perustettu vuonna 1996 Tervolan kunnan etsittyä luontomatkoiteen yritystä Kätkävaaraan. Lapland Welcome Oy on suuri tervolalainen luontomatkoiteen yritys, joka työllistää kymmeniä ihmisiä ja toimii Kätkävaaran alueella, koska on myös vuokrannut hotelli- ja leirintäaluekiinteistöön Lapin Elämysomiita vuodesta 2007 lähtien. Nykyinen toiminta perustuu valtaosin revontulimatkoiteen. Hotellissa majoittuu pääasiassa ulkomaalaisia revontulimatkoiteen. Kesäaikana päivittäiset hirvien katselusafarit muodostavat pääasiallisen tulonlähteen. Kätkävaaran matkoiteen on noin 10 työpaikkaa, joista työllistymistä osa on tervolalaisia. Yhteensä tervolalainen luontomatkoiteen yritys. Lapland Welcome Oy työllistää sesongin mukaan 10-45 henkilöä.</p> <p>2. Valkiavaaran seutu on merkittävää poronhoitoaluetta. Alue kuuluu. Palojärven paliskuntaan. Se on ainoita, kuivan maan seutuja paliskunnan eteläreunalla. Myös alueen lukuisat suot ja vaaramat sekä luppokuusikot tarjoavat porojen vuosikierrolle erilaisia tärkeitä elinympäristöjä. Valkiavaarassa sijaitsee porojen erotusaita.</p> <p>3. Retkeilyn ja luontomatkoiteen kannalta Kätkävaaran luontopolku on noussut viime vuosina. Lounais-Lapin tärkeimmäksi ympärivuotiseksi retkeilykohteeksi. Kätkävaaran luontopolun vetovoima perustuu luonnonmaisemiin. Suomen ympäristökeskuksen luokituksen mukaan. Kätkävaaran kalliomaisema sijoittuu parhaaseen maisemaluokkaan koko Lapin mittakaavassa. Muut parhaimpaan luokkaan sijoittuvat kohteet ovat Aavasaksa ja Vammavaara. Valkiavaara sijoittuisi näiden Lapin kolmen parhaan kalliomaiseman keskelle. Valkiavaaraan kaavailut tuulivoimalat pilaisivat kokonaan ainutlaatuisen retkeilylle tärkeän luonnonmaiseman</p>	<p>Kaavoituksen kanssa rinnan tehtävän YVA-menettelyn yhteydessä järjestetään poronhoitolain 53 §:n mukainen neuvottelu ja työpaja paliskuntien (ml. Palojärven paliskunta) kanssa. Lisätään tämä tieto OAS:iin.</p>

Sitowise Oy, Timo Huhtinen

15.8.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	OAS:in muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	<p>Kätkävaaran luontopolku on erittäin suosittu. Syyskesällä 2021 parkkipaikalla oli parhaimmillaan yli 60 ajoneuvoa ja parkkijono oli satojen metrien mittainen.</p> <p>4. Luonnonsuojelun kannalta Valkiavaara ja muut alueen vaarat ovat maakotkan, monien pöllöjen ja kalasääsken pesimäaluetta. Näitä lintuja tavataan ja valokuvataan usein päivittäisillä hirvien katselusafareilla. Pesien sijainti on syytä selvittää ja varmistaa se, että uhanalaisia lintuja ei häiritä tuulivoimarakentamisella. Pro Lounais-Lapin kansallispuisto ry:n mielipide on, että lähtökohtaisesti kannatamme tuulivoimaa, mutta sitä ei pidä sijoittaa Lapin luontoon luontomatkailualueiden eikä retkeilylle, poronhoidolle eikä luonnonsuojelulle tärkeiden kohteiden läheisyyteen. Nuo valtavat teollisuusalueet sopivat mahdollisesti ainoastaan jo rakennettujen teollisuusalueiden yhteyteen. mutta ei missään nimessä Lapin erämaihin.</p> <p>Sen sijaan alueen luontomatkailun edellytyksiä pitää parantaa. Niin sanottu Vaarojen vaellus -reitti (ympärivuotinen retkeilyreitti) Tervolasta Törmävaaran, Valkiavaaran, Luppovaaran, Kätkävaaran ja Pisavaaran kautta Koivuun pitää rakentaa ja Kemijoen länsipuolen moottorikelkkailureitit pitää saattaa vastaamaan luontomatkailun ja retkeilyn tarpeita. Lounais-Lapin kansallispuisto pitää perustaa. Näillä keinoilla saadaan luotua kymmeniä uusia luontomatkailun työpaikkoja alueelle.</p> <p>Luontomatkailun kautta alueelle saadaan lisää uusia työpaikkoja ja ihmisille pysyvää kestävästä toimeentuloa.</p>	<p>Hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä laaditaan tarvittavat linnustonselvitykset.</p>
<p>10 M02 Yksityishenkilö</p>	<p>Olen tutustunut tuulivoimahankkeen OAS-aineistoihin ja karttoihin ja minusta niissä on puutteita. Sorvasjärven rannalla olevat talot on merkattu ainakin eräässä kartassa pelkästään loma-asunnoiksi. Olen asunut itse Sorvasessa vakituisesti jo useita vuosia.</p> <p>Lisäksi olen rakentamassa kiinteistölle (kiinteistötunnus poistettu) uutta omakotitaloa, joka on kohta muuttovalmis. Minun lisäksi Sorvaseen on tulossa muitakin vakituisia asukkaita. Lomalaisia alueella on koko ajan ja tulevaisuudessa moni heistäkin asuu alueella vakituisesti.</p> <p>Tuulimyllyjen sijainti on mielestäni niin lähellä ja juuri siellä suunnalla mistä aurinko paistaa ja yleensä tuulee, että kuinkahan paljon niistä aiheutuu häiritsevää ääntä ja välkkymistä taloihin sisälle asti. Toivon että nämä asiat otetaan huomioon tuulimyllyjen sijaintien suunnittelussa. Sorvanen on ollut aina erittäin rauhallinen ja hyvä paikka asua sekä lomailuun ja toivottavasti pysyy myös sellaisena.</p>	<p>Palautteen johdosta OAS-aineistoa ei ole tarpeen muuttaa tai täydentää.</p> <p>Kaavaselostuksessa esitetään asuin- ja loma-asumisesta teemakartta, jossa kyseinen asunto näkyy.</p> <p>Rakennusten status tarkistetaan kunnasta.</p> <p>Kaava- ja YVA-selostuksissa esitetään mallinnukset tuulivoiman melun ja välkkeen leviämisestä.</p> <p>Voimalat sijoitetaan niin, että niistä ei</p>

Sitowise Oy, Timo Huhtinen

15.8.2024

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	OAS:in muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
		aiheudu ohjeavot ylittävää melua asuin- tai lomarakennuksille.